

Professioneel Statuut THINK

I	Voorwoord	2
II.	Inleiding	2
III	Uitgangspunten en definities	3
IV	Juridische kaders	4
V	Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen	4
VI	Specifieke bepalingen	6
VII	Relatie professioneel statuut en rechtspositie	9

1 Voorwoord

Met dit professioneel statuut wordt een nadere invulling gegeven aan de eis van de *Kwaliteitswet zorginstellingen* waarin de instelling wordt verplicht om te voorzien in een duidelijke verantwoordelijkheidstoedeling om daarmee verantwoorde zorg te kunnen bieden. Het professioneel statuut geldt voor alle hulpverleners die binnen THINK werkzaam zijn.

2 Inleiding

THINK biedt geestelijke gezondheidszorg voor jongeren en volwassenen vanaf 15 jaar. Patiënten die bij THINK in behandeling of begeleiding zijn, kunnen professionele hulp, zorg en begeleiding ontvangen.

THINK spant zich in om duurzaam herstel, vermindering van lijden en het realiseren van een betere kwaliteit van leven te bewerkstelligen, voor nu en voor de toekomst.

De zorg aan patiënten wordt geleverd door de medewerker van THINK, waar gewenst en nodig aangevuld met inzet van collegae met een verschillende disciplinaire achtergrond. In dit professioneel statuut worden de kaders aangegeven waarbinnen de zorg wordt verleend. De te onderscheiden verantwoordelijkheden met de daarbij behorende rechten en plichten van de zorgprofessional en de praktijk worden beschreven. Dit professioneel statuut heeft een algemeen karakter en geldt voor alle professionals, werkzaam voor de praktijk.

Een beschrijving van organisatorische en professionele verantwoordelijkheden op het gebied van patiëntenzorg is belangrijk. Zowel voor de patiënt, de medewerker, de praktijk en ook voor anderen die beroepshalve naar de patiëntenzorg binnen THINK kijken.

Uitgangspunten voor het professioneel statuut zijn de wettelijke voorschriften die in de GGZ van kracht zijn (zie hoofdstuk 4 elders in dit document), de wijze waarop de patiëntenzorg bij THINK georganiseerd is en protocollen en richtlijnen die binnen THINK worden ingezet. Hierin zijn onder andere de taken en bevoegdheden beschreven van professional(s) en de wijze van uitvoering van de behandeling. Tevens beschrijft het professioneel statuut de onderlinge verhoudingen tussen inhoudelijke professionals tot elkaar en tot andere partijen. Deze partijen zijn de patiënt en de praktijk waar de professional werkzaam is.

3 Uitgangspunten en definities

Patiënt

Elke persoon die een behandelovereenkomst heeft met de praktijk of elke persoon die aan de zorg van de praktijk is toevertrouwd en op grond van de hulpvraag door de professional wordt begeleid en/of wordt behandeld.

Behandeling

Het geheel van activiteiten in het kader van de individuele diagnostiek, (psychologische) therapie-inzet en behandelingsinzet.

Behandelovereenkomst

De overeenkomst tussen de praktijk en de patiënt op grond van de WGBO.

Behandelplan

Het met de patiënt afgesproken individuele plan, vastgelegd in het patiëntendossier, dat conform de wettelijke eisen beschrijft welke inzet de patiënt ontvangt naar aanleiding van de hulpvraag en het beschikbare aanbod binnen de praktijk en haar netwerk. Soms zijn er meerdere behandelaren betrokken bij de behandeling van een patiënt. Omdat THINK geen medewerkers heeft maar samenwerkt met derden, kan het zijn dat er meerdere behandelplannen actief zijn of dat het behandelplan is samengesteld uit verschillende deelplannen die zijn opgesteld voor de verschillende onderdelen van de behandeling.

Professional

De erkend hulpverlener die beroepsmatig diagnostiek, begeleiding of behandeling aan een patiënt verleent en die een overeenkomst met de praktijk heeft.

Behandelaar

Met de behandelaar wordt de erkend professional bedoeld die uitvoering geeft aan (een deel van) de behandeling en die niet de rol van regiebehandelaar heeft.

Regiebehandelaar

De zorgverlener die de regie voert over het behandelproces en de integraliteit daarvan. De regiebehandelaar is het centrale aanspreekpunt voor alle betrokkenen, inclusief de cliënt en diens naasten en aanspreekbaar op de (voorgenomen) diagnostiek, behandeling of begeleiding.

Bevoegd

Een handeling mogen uitvoeren op eigen gezag krachtens vastgelegd in de wet, zoals wet BIG. Iemand is bevoegd als de behandeling behoort tot het deskundigheidsgebied van de professional én de professional bekwaam is om de handeling uit te voeren en hiertoe is aangewezen.

Bekwaam

Beschikkend over de benodigde kennis en vaardigheden, verkregen uit opleiding en/of ervaring, om een handeling uit te voeren.

Verantwoordelijkheid

De aanspreekbaarheid van een behandelaar op de inhoud en uitvoering van (een onderdeel van) het behandelplan (deelplan) van een individuele patiënt.

4 Juridische kaders

Binnen het professioneel statuut zijn de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden een afgeleide van wettelijke kaders, te weten:

- **Kwaliteitswet zorginstellingen (KZI)**
De Kwaliteitswet is een kaderwet die instellingen verplicht tot het verstrekken van zorg (diagnostiek, begeleiding, behandeling en therapie) op een kwalitatief hoogwaardig niveau. Het toezicht daarop wordt uitgeoefend door de Inspectie voor de Gezondheidszorg.
- **Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO)**
Deze wet bevat met name de plichten van de hulpverlener ten aanzien van de patiënt. De hulpverlener is degene die namens de praktijk optreedt en voldoet aan de eisen die de wet stelt. De praktijk is op grond van deze wet aansprakelijk voor fouten in de zorgverlening, ongeacht waar en door wie de fout in de praktijk is gemaakt.
- **Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG)**
De Wet BIG heeft als doel de kwaliteit van de beroepsuitoefening te waarborgen en patiënten te beschermen tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen. De wet geeft een aantal beroepen titelbescherming, regelt deskundigheidsgebieden en beschrijft de (aan bepaalde beroepsgroepen) voorbehouden handelingen. Bovendien regelt de Wet BIG voor deze beroepen de tuchtrechtspraak.
- **Wettelijke aansprakelijkheid beroepsuitoefening**
In de CAO GGZ is in Hoofdstuk 3 geregeld dat de persoonlijke burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de werknemer in de uitoefening van zijn functie door de werkgever (verplicht) verzekerd wordt; de werkgever vrijwaart de werknemer voor aansprakelijkheid ter zake en ziet af van de mogelijkheid van regres op de werknemer.

5 Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen

De praktijk

De praktijk wordt bestuurd door de eigenaar die uit dien hoofde verantwoordelijk is voor de totale zorg die wordt verleend. Deze zorg dient doeltreffend, doelmatig en patiëntgericht te zijn. De praktijkhouder is direct verantwoordelijk en aanspreekbaar voor de organisatie en realisatie van het behandelaanbod.

De verantwoordelijkheidstoedeling, zoals geformuleerd in het professioneel statuut, geldt vierentwintig uur per etmaal. De uitvoering hiervan, dus wie verantwoordelijk is binnen en buiten reguliere werktijden, is opgenomen in afzonderlijke regelingen op instellingsniveau, dan wel in regelingen van het betreffende organisatieonderdeel.

De Professionals

De professionals ontlenen hun verantwoordelijkheid aan het deskundigheidsgebied waarvoor zij zijn opgeleid en dienen professioneel autonoom te kunnen handelen binnen de voor hen geldende professionele (wetenschappelijke) zorgstandaard en met inachtneming van de met de praktijk overeengekomen taken. Indien handelingen voorbehouden zijn aan een bepaalde professional mogen deze alleen worden verricht door de professional die daartoe zelfstandig bevoegd is, dan wel in opdracht van de zelfstandig bevoegde. Zij voeren de taken uit in relatie tot de patiënt, zoals vastgelegd in het individuele behandelplan of zoals deze voortvloeit uit de wet en regelgeving.

Binnen THINK is een professionals werkzaam met specifieke verantwoordelijkheden, waaronder:

- Regie behandelaar is degene die de (eind-)verantwoordelijkheid draagt voor de behandeling van de betreffende patiënt. Binnen THINK is dat de gezondheidszorgpsycholoog binnen de BGGZ. THINK werkt niet binnen de SGGZ.
- Met de behandelaar wordt de professional bedoeld die uitvoering geeft aan een deel van de behandeling en die niet de rol van regiebehandelaar heeft.
- Uitvoerend behandelaar
Al diegenen die een (deel) behandeling doen. Een uitvoerend behandelaar kan BIG geregistreerd zijn (bv. fysiotherapeut) of niet (bv. voedingsdeskundige). Niet BIG geregistreerden hebben geen zelfstandige behandelbevoegdheid maar voeren therapeutische werkzaamheden uit in opdracht van de regiebehandelaar. Afhankelijk van opleiding en ervaring worden de taken tussen de disciplines verdeeld. Uitvoerende behandelaren mogen geen veranderingen in het behandelplan aanbrengen zonder overleg met de regiebehandelaar.

De regiebehandelaar blijft altijd verantwoordelijk voor de keuze van de juiste hulpverlener en voor het vaststellen van de kaders waarbinnen deze werkt. Hij kan daarbij aangeven in hoeverre de andere zorgverleners zelf nader invulling kunnen geven aan en verantwoordelijkheid kunnen dragen voor de uitvoering van het behandelplan voor het eigen deskundigheidsgebied. Binnen dit kader kunnen de verschillende hulpverleners met een grote mate van zelfstandigheid uitvoering geven aan het behandelplan. Voor de wijze waarop zij hieraan uitvoering geven zijn zij primair zelf verantwoordelijk.

THINK biedt verantwoorde zorg waarbij zo nodig inzet wordt verricht door een van de netwerkpartners. Dit wordt wenselijker naarmate de problematiek meervoudig en gecompliceerd is. Multidisciplinariteit staat borg voor een zo deskundig en breed mogelijke benadering, die zeer belangrijk is voor de besluitvorming in het zorgverleningsproces.

Het multidisciplinaire netwerkoverleg (MDO) is een wezenlijk onderdeel van het professioneel handelen. Het MDO vindt plaats waar nodig. De duur ervan wordt bepaald door dat wat nodig is om inhoudelijk volledig te kunnen overleggen. Verslaglegging vindt plaats in het EPD van de cliënt.

Multidisciplinair samenwerken doet niets af aan normen of regels voor het handelen van iedere individuele beroepsbeoefenaar. Eenieder heeft een eigen verantwoordelijkheid en een verantwoordelijkheid jegens de praktijk. Bij concrete problemen kunnen zowel de praktijk (centrale aansprakelijkheid) als de individuele beroepsbeoefenaar worden aangesproken. In de onderlinge samenhang zijn de professionals verantwoordelijk voor het totaalproduct van de behandeling. Wanneer er een verschil in inzicht is tussen bij een zorgproces betrokken zorgverleners wordt hierover gesproken tijdens intervisie en het MDO. Wanneer er geen consensus wordt bereikt is het inzicht van de regiebehandelaar leidend.

Behandelverantwoordelijkheid

De primaire zeggenschap over en aanspreekbaarheid op de inhoud en uitvoering van het gehele zorgproces van een individuele cliënt. Er is sprake van behandelverantwoordelijkheid in alle fasen van het zorgproces: van de allereerste start in de diagnostiekfase tot het sluiten van het BGGZ traject.

Professionele autonomie

Het, gegeven de wettelijke kaders, de professionele standaard en de instellingskaders voor zover deze niet in strijd zijn met de professionele standaard, zonder inmenging van derden en zonder preventief toezicht van de werkgever, in de individuele hulpverlener/patiëntrelatie als professional geven van begeleiding en/of behandeling aan de patiënt.

6 Specifieke bepalingen

Voorwaarde scheppend

- De praktijkhouder kan met inachtneming van dit professioneel statuut regels vaststellen aangaande het doeltreffend, doelmatig en patiëntgericht verlenen van zorg.
- De praktijkhouder zal de professionele autonomie van de professionals zoals in dit professioneel statuut gedefinieerd respecteren en waarborgen.
- De praktijkhouder verschaft de professionals, binnen de mogelijkheden van de praktijk, de noodzakelijke materiële en personele voorzieningen en scheidt organisatorische kaders en systemen, nodig voor een passende professionele beroepsuitoefening. Deze voorzieningen zullen op een zodanig peil worden gehouden dat een doeltreffende, doelmatige en patiëntgerichte zorg gewaarborgd blijft.
- De praktijkhouder en professionals zullen zich tot het uiterste inspannen om zowel de continuïteit van de zorg als het effectueren van vakantie- en verlofrechten te realiseren.
- De praktijk blijft bij afwezigheid van de professional(s) door ziekte, verlof of vakantie verantwoordelijk voor de continuïteit van de zorg voor de patiënt die een behandelovereenkomst heeft met de praktijk.
- De professionals dragen zorg voor een zodanige regeling van vakantie en verlofdagen dat de kwaliteit van de zorg voor patiënten zoveel mogelijk gewaarborgd is.

Zorgverleners

- De professional zal patiënten behandelen, waar nodig in multidisciplinair verband middels inzet binnen het netwerk, en betreft hierbij in voorkomende gevallen met toestemming van de patiënt de familie. De praktijkhouder draagt er zorg voor dat per patiënt één professional verantwoordelijk is voor het (doen) opstellen en uitvoeren van het behandelingsplan.
- De professional draagt zorg voor een met de patiënt besproken behandelingsplan, dat voldoet aan de wettelijke eisen, alsook voor een methodische evaluatie van dit behandelingsplan, waarbij de patiënt betrokken wordt.
- De professional zal de patiënt en zo nodig de wettelijke vertegenwoordiger(s) in zo begrijpelijk mogelijke taal informatie verstrekken over de behandeling/begeleiding van de patiënt, waaronder voorgestelde behandeling en/of onderzoek.
- De professional vangt eerst aan met de behandeling na toestemming van de patiënt of diens wettelijke vertegenwoordiger(s).

Alleen in gevallen bij wet toegestaan kan de behandeling zonder toestemming plaatsvinden. Indien nodig overlegt de professional, in overleg met de patiënt, met de verwijzer of huisarts.

- De professional geeft niet zonder toestemming van de patiënt informatie aan derden en niet dan nadat de gerichte informatie besproken is met de patiënt, tenzij wettelijke bepalingen hiervoor een specifieke uitzondering geven. De praktijk draagt zorg voor een privacyreglement terzake.
- Indien de professional gegronde redenen meent te hebben de behandeling/begeleiding van een patiënt niet op zich te nemen, dan wel af te breken, dan overlegt hij dit met de daarvoor aangewezen regiebehandelaar en draagt, indien de professional besluit de behandeling/begeleiding niet op zich te nemen dan wel af te breken, zorg voor voldoende continuïteit van de behandeling/begeleiding.
- De professional behandelt/begeleidt de patiënt onder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid, binnen de grenzen van zijn bekwaamheid en in overeenstemming met de voor hem geldende professionele standaard, binnen de door de praktijk vastgestelde protocollen en richtlijnen vanuit de beroepsgroep.
- De professional schakelt, indien hij de grenzen van zijn bekwaamheid bij voortzetting van de behandeling/begeleiding zou overschrijden, een collega in die wel de bekwaamheid bezit, die dan gehouden is deze (specifieke) bekwaamheid/deskundigheid in te zetten.
- Afhankelijk van de aard van de hulpvraag van de patiënt en van het deskundigheidsgebied van waaruit het aanbod geleverd wordt, wordt bepaald welke professional uit welke discipline wordt ingezet.
- De professional draagt binnen zijn verantwoordelijkheidsgebied bij aan de totstandkoming van en het onderhouden van externe relaties, zodat indien nodig een goede overdracht van patiënten naar andere instellingen dan wel collega-hulpverleners gewaarborgd is.
- De professional is gehouden medewerking te verlenen aan het tot stand komen en implementeren van (zorginhoudelijke) richtlijnen, protocollen die ook praktijkgebonden kunnen zijn.

De professionele standaard

De professional is gehouden zijn deskundigheid en bekwaamheid op peil te houden dan wel uit te breiden, zodanig dat hij voldoet aan de eisen die in redelijkheid aan hem als hulpverlener mogen worden gesteld. Hij dient in dat kader zorg te dragen dat hij geregistreerd blijft in het voor hem geldende register als bedoeld in de Wet BIG of een vergelijkbaar erkend register.

De professional toetst zijn hulpverlenend handelen regelmatig aan de evidence en consensus hiervoor binnen zijn beroepsgroep.

De praktijkhouder stelt de professionals in de gelegenheid regelmatig met elkaar te overleggen betreffende de vakinhoudelijke ontwikkeling, teneinde de kennis en kunde op peil te houden.

Procesverantwoordelijken

De professional draagt zorg voor een goede dossiervorming en informatieoverdracht (met toestemming van de patiënt) en geeft alle relevante informatie aan andere professionals die bij de zorgverlening aan deze patiënt betrokken zijn.

Bij (on)voorziene afwezigheid draagt de professional zorg voor een adequate overdracht en voor toegankelijke informatie ten behoeve van degene(n) die hem waarneemt (waarnemen) of vervangt (vervangen).

De waarnemend professional heeft voor wat betreft de zorg aan de patiënt gedurende de tijd dat wordt waargenomen dezelfde verantwoordelijkheden als de oorspronkelijke professional.

Dossiervorming, informatieverstrekking aan derden

- De professional is gehouden van iedere door hem te behandelen/begeleiden patiënt, met inachtneming van de wettelijke bepalingen en de binnen de instelling voorgeschreven regels, een patiëntendossier bij te houden.
- De praktijkhouder zorgt voor een protocol ten aanzien van registratie van persoonsgegevens, dossiervorming, inzagerecht en reglementen bescherming persoonsgegevens, overeenkomstig de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP).
- De professional is gebonden aan zijn wettelijke geheimhoudingsplicht ten aanzien van de patiënten en het dossier.
- Het gebruik maken van niet tot de patiënt herleidbare gegevens uit dossiers ten behoeve van wetenschappelijke publicaties dan wel onderzoeken, geschiedt overeenkomstig de wettelijke bepalingen en alleen met toestemming van de behandelverantwoordelijke professional. Van patiënten die niet meer in zorg zijn, is toestemming van de praktijkhouder noodzakelijk. Voor gebruik van tot de patiënt herleidbare gegevens ten behoeve van de externe verantwoording is toestemming van de patiënt dan wel de wettelijke vertegenwoordiger nodig.

Bedrijfsvoering

- De professional stelt zich als een goed vertegenwoordiger van THINK op, in het besef dat de praktijk in een marktomgeving opereert.
- De professional dient een actieve bijdrage te leveren aan de kwalitatieve rapportage en registratie van zijn verrichtingen volgens de daarvoor binnen de praktijk geldende regels.
- De professional houdt zich aan de afspraken, zoals vastgelegd in protocollen en richtlijnen, met inachtneming van de mogelijkheid daarvan in het belang van de patient gemotiveerd af te wijken.
- De professional verplicht zich bij de uitvoering van de werkzaamheden te houden aan de aanwijzingen welke door of namens de praktijkhouder worden gegeven.
- De professional houdt zich bij extern optreden aan de afspraken en regels die binnen de praktijk gelden betreffende de contacten met de pers, media en andere instanties.
- De professional is gehouden medewerking te verlenen aan de totstandkoming en uitvoering van het kwaliteitsbeleid van de praktijk
- De professional levert binnen redelijke grenzen een bijdrage aan instructie en opleidingsactiviteiten en het leveren van patiënteninformatie.
- Indien het Professioneel Statuut niet voorziet, beslist de praktijkhouder.

7 Relatie professioneel statuut en rechtspositie

Het professioneel statuut is onverbrekelijk verbonden met de overeenkomst tussen de praktijk en de professional.